

F Ø R Ø Y A SOCIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 27.

Leygardagin 14. september 1940.

14. árg.

Brennivínsmonopolið.

Skilamenn eru greiðir yvir, at drekkarfið her í Føroyum hevði minkað, ífall solan av øllum spiritus hevði verið monopoliserað og harvið kontrollerað.

Hetta er orsokin til, at øll hugsandi avhaldsfólk vilja heldur hava eina einkarsølu við spiritus enn at lata ein og hvønn hava loyvi at innføra so galið hann sjálvur vil, og umframt kanska — at smugla eftir stórum málistokki.

Tá ið menn eru greiðir yvir, at drekkarfið vil minka og peningurin verður í landinum, so er tað rætt at innføra spiritusmonopol — ella helst samstundis — eisini taka monopol uppá aðrar vørur sum t. d. tubbak og annað luxus, ífall ikki innflytan av luxusvørum ikki heilt skal bannlýsast í hesum ringu tíðum.

Her á landi eru mangar og stórar uppgávur at nýta pening til, m. a. at hjálpa teim, ið annars sita kold og svong í vetur.

Fólkaflokkurin heldur segeinki ansvar hava av nøkrum og kann tí bara kritisera alt, ið hinir flokkarnir royna at gera fyri at fáa inntøkur til tað almenna.

Fólkaflokksmenn óttast fyri, at Føroyingar, tá teir fyrst fáa monopol við einari vøru og harvið pening til landsgagnligar fyrirtekur, so fara at taka einkarsølu við fleiri vørum og harvið minka um tann óðiliga vinningin, sum grossistarnir nú strúka av stað við.

Viðvíkjandi tí fúla álopi á meg og eisini aðrar navngivnar menn skal eg á hesum sinni einki siga uttan nokur orð úr »Dimmalætting« fyri hósdagin í hini vikuni: »Nu har en taktisk

Manøvre fra anden Side gjort Fólkaflokkinn til Tingets mindste Mindretal«. Við hesum orðum hevur »Dimmalætting« greitt fólk frá, hvi Fólkaflokksgöllini sprungu týsdagin hin 3. septbr. í ár.

J. H. Danbjørg.

Á tingi.

Mál, ið hava verið til viðgerðar.
(Framhald.)

Fíggarættan fyri kirkjugrunnin, Bróstsjúkrahúsið í Hoydølum, Kunngerðing um inntøkumark fyri sjúkrakassalimir, Reglur fyri medisintakstir, Skilnaðargreining av sáttmála millum fiskimannafeløgin, Fiskisamtykt fyri Sundið norðafyrir Streym, Viðurlag til landbrúksnevndir, Ferðaútreiðslur djóralæknans, Prístaðtillegg viðv. arbeiði við Øravíkar-Fámjinsvegin, Leingjan av gildi fyri ymiskar lógir, Lóg um ferðaútreiðslur embætis-lækna, Lóg um hundar, Broytan av lóg um sundirbýtan av óðalsjorð, Reglugerð viðvíkjandi sterkstreymswerk, Lóg um rúsdrekka, Lóg um yvirarbeiði, Lóg um tvungna fólkatrygging, Broytan av lóg um vanlukkutrygging, Reglugerð fyri eftiransað upphald sinnissjúkra o. t., Uppskot til broytan av lóg um sjúkrahús, Broytan av tolllógin, Lýsingar á føroyskum máli, Føroysk frímerki.

Eykaløn til vegarbeiðarar.

Arbeidsmannafelagið »Fylking« hevur sakt tingið um eykaløn fyri vegarbeiði, so lønin kundi svara til dyrtíðina.

P. M. Dam talaði fyri málinum. Hann var tó greiður yvir, at tað var principielt røkkandi til allar Føroyar. Tingið mátti

tí á einum breiðum grundarlagi hugsa um eftirløn ella eykaløn til arbeiðarar, ið hava gjørt almenn arbeiði, síðani dyrtíðin kom. Tingið kemur so státt at taka støðu eftir, hvørvið tað kann veita pening til vega uttan at skerja komandi arbeiði.

J. Poulsen tók undir við Dam, og helt hann málið var av principiellari náttúru. Ikki bara almenn vegarbeiði á Tvøroyri, men veg- og havnararbeiði kring Føroyar mugu takast við, tá ið hetta málið verður umhugsað.

P. Petersen talaði fólka-flokksins vegna. Hann sýntist at hava lítla virðing fyri arbeiðsmannafelaginum á Tvøroyri og nýtti orðalagið »tann vælsignaða Fylking og helt, at hon ikki kundi gera krav uppá einsamøll at vera lívgað. Útriðirnar máttu eisini takast við. Har høvdu arbeiðararnir ongatíð fingið tímanslønina, teir høvdu verið líka niðri í 20 oyru um tíman. Hann skjeyt til at orðna vegararbeiði kommunistisk, ikki eftir fólkatálinum men eftir trongdini at fáa vegir.

P. M. Dam helt við Petersen, at tað var interessant at hoyra hann taka til kommunismu. Tað var tí vónandi, at hann og hansara flokksformaður fóru at linkast í t. d. mólstøðuni móti maksimalprísinum. Tað var tó ikki lætt at fata, at tað skuldi ikki vera kommunistiskt at býta vegarbeiði eftir fólkatáli. Fá pláss í Føroyum vóru uttan trongd til vegir og vegarbeiði. Trongdin til vegir var so státt nøkumlunda eins. Petersen sýntist at hava ein tendens ímóti arbeiðarunum á Tvøroyri. »Tann vælsignaða Fylking« — ið Petersen kaldlið og við einum ferðili